

OCHII LUI ARGUS

Kremlinul lansează ofensiva dezinformărilor și manipulărilor în războiul vaccinurilor

Pe măsură ce vaccinurile împotriva Covid-19 au fost dezvoltate și distribuite populației, informarea eronată în privința proceselor de siguranță și de aprobare a acestora s-a răspândit rapid în presă și pe platformele digitale. Concomitent cu defăimarea masivă a vaccinurilor occidentale, Kremlinul se folosește de canalele diplomatice, mass-media controlată de stat și rețelele unor organizații de presă favorabile și alternative pentru a clama supremația vaccinului *Sputnik V*.

Vaccinarea împotriva Covid-19 a început peste tot în Uniunea Europeană la 27 decembrie 2020, considerându-se că vaccinurile sigure și eficiente reprezintă cea mai indicată soluție de ieșire din pandemie. În consecință, Comisia Europeană a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a asigura aprovizionarea cu vaccinuri.

Potrivit analizelor platformei digitale specializate *EUvsDisinfo.eu*, aflată sub coordonarea Serviciului European de Acțiune Externă al Uniunii Europene, Moscova profită de orice întârziere sau incident și, apelând la jumătăți de adevăr și insinuări, declanșează o ofensivă mediatică de defăimare masivă, vulgară și înșelătoare a altor vaccinuri, în special a vaccinurilor din Occident, de la *Pfizer/BioNTech*, *Moderna* și *AstraZeneca*. Bineînțeles, nu acceptă nicio critică referitoare la absența rezultatelor unor teste clinice și la lipsa de transparență privind administrarea vaccinului *Sputnik V*. Și, mult mai mult, orice inițiativă de acest gen este imediat condamnată și catalogată *rusofobie* și atac al Occidentului la reușitele savanților ruși. De altfel, chiar președintele Vladimir Putin a susținut oficial că statele occidentale vor să sancționeze Federația Rusă tocmai pentru că sunt *invidioase* pe aceste succese.

Revenind la retorica Kremlinului, trebuie precizat că acestea se bazează, în principal, pe promovarea siguranței și eficienței vaccinului *Sputnik V*, în paralel cu denigrarea siguranței și eficienței vaccinurilor din Vest, în special a celui produs de *Pfizer/BioNTech*, care, de altfel, este și cel mai distribuit în prezent. Nicio vorbă, însă, despre mărcile chinezești de vaccinuri, precum *Sinovac* sau *Sinopharm*. Iar, așa cum semnaleză *EUvsDisinfo.eu*, principalele instrumente aflate la mâna Kremlinului sunt organizațiile mass-media rusești de stat, precum canalele TV *Rossiya 1*, *Rossiya-24*, agenția de presă de stat *RIA Novosti* și platforma multimedia *Sputnik*, principalul mecanism de adresare către publicul vorbitor de alte limbi, datorită difuzării conținutului în peste 20 de limbi. Evident, atunci când este necesar, se apelează intens și la rețelele de socializare. Însă, trebuie menționat că cea mai mare eficiență a campaniilor mediatiche rusești se înregistrează în statele ex-sovietice, cu succese notabile în Armenia, Georgia, Republica Moldova și Ucraina. Dar nici Azerbaidjan și Belarus nu sunt ferite de aceste dezinformări, în ciuda limitărilor existente, ca urmare a controlului strict al mass-media de către guvernele respective.

Precizând că a analizat 773 de cazuri legate de coronavirus și vaccinare, *EUvsDisinfo* susține că baza de date a platformei coordonate de Serviciul European de Acțiune Externă al Uniunii Europene oferă

doar un simplu instantaneu al narativului dezinformărilor. Astfel că a apelat și la alte surse specializate, cum ar fi *DFRLab*, care a mers până la analiza acoperirii selective a efectelor adverse rare ale vaccinurilor occidentale sau a problemelor legate de distribuția vaccinurilor. Iar *DFRLab* a folosit motorul de căutare *Google* pentru a identifica eventuale discrepanțe în acoperirea mediatică a subiectelor legate de vaccinurile din Vest și cele rusești, de mass-media de la Moscova. Chiar dacă diseminarea acoperirii negative a vaccinurilor nu este dezinformare proprie-zisă, deoarece se poate baza pe incidente adevărate, cum

Republica Moldova, victimă a fakenews

Conforma analizelor *EUvsDisinfo*, în Republica Moldova, cea mai mare parte a dezinformărilor pro-Kremlin se concentrează pe promovarea siguranței și a eficienței vaccinului *Sputnik V*, denigrând în același timp siguranța vaccinurilor occidentale, în articole îndreptate în special împotriva vaccinului *Pfizer/BioNTech*. Alte surse de dezinformare răspândesc teorii ale conspirației împotriva vaccinurilor. Când se menționează Uniunea Europeană, actorii dezinformării o prezintă ca întocmind *pașapoarte de vaccinare* și registre cu cetățenii care refuză vaccinul. Câteva articole au acuzat UE că a lansat un război informațional împotriva vaccinului *Sputnik V*, pentru a proteja companiile farmaceutice occidentale.

rare ale vaccinurilor occidentale, denaturează percepția publică în privința siguranței și eficienței, având drept rezultat subminarea sănătății publice din statele țintă.

apărut și un caz care vine să-l ducă în derizoriu, chiar din interior. Mai precis, cotidianul estonian *Eesti Päevaleht* a anunțat că un diplomat rus, în vârstă de 65 de ani, de la consulatul Federației Ruse din Narva, s-a vaccinat (prima doză și rapelul), în secret, cu produsul *Pfizer/BioNTech*. Culemea este, potrivit sursei citate, că diplomatul rus în cauză era la doar câteva zile distanță de finalizarea misiunii sale, trebuind să se reîntoarcă în Rusia, unde, așa cum susține cu tărie presa pro-Kremlin, vaccinul *Sputnik V* se găsește din abundență, fiind extrem de ieftin și la îndemâna oricui. Mai mult chiar, în ciuda

Principalele dezinformări ale Moscovei

- Vaccinul *Sputnik V* este primul, este pe deplin eficient și nu are niciun efect secundar.
- *Sputnik V* este un succes global. Multe țări din întreaga lume achiziționează sau sunt interesate de *Sputnik V*, inclusiv SUA și unele state membre ale UE.
- SUA și UE presează guvernele din întreaga lume să nu achiziționeze și să nu utilizeze *Sputnik V*.
- Situația în Europa suferă din cauza restricțiilor de deplasare și este îngreunată de birocrăția din UE și de încetineala programelor naționale de vaccinare.

Josep Borrell: Dezvoltatorii occidentali de vaccinuri sunt batjocoriți

Șeful diplomației Uniunii Europene a declarat la sfârșitul lunii decembrie 2020 că mass-media publice ruse au răspândit informații false despre vaccinurile europene și americane împotriva Covid-19, în țări în care vrea să-și vândă propriul vaccin împotriva coronavirusului. Dezvoltatorii occidentali de vaccinuri sunt batjocoriți pe față în media ruse controlate de stat, în mai multe limbi, ceea ce, în unele cazuri, a dus la afirmații absurde conform cărora vaccinurile vor transforma oamenii în maimuțe, a scris Josep Borrell într-o postare pe blogul său.

ar fi persoanele care au reacții alergice, apare o altă problemă: manipularea. Pentru că acoperirea selectivă, axată preponderent pe evidențierea efectelor adverse

în mod surprinzător și oarecum amuzant, în agitația provocată de atacul mediatic bine planificat și coordonat asupra vaccinurilor occidentale, e

faptului că a folosit un vaccin occidental, diplomatul rus nu a avut nicio durere de cap. ■

Pagini realizate de Marius Bătcă marius.batca@presamila.ro